T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 299
KARAR NO : 2014 / 509
KARAR TR : 05.05.2014

ÖZET : İcra ve İflas Kanunu'nun 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : İ.D.
Vekili : Av. G.B.
Davalı : Tatvan Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. D.D.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacının, davalı Tatvan Belediye Başkanlığı'nda yıllarca çalıştıktan sonra emekli olduğunu, ancak memuriyeti sırasında ödenmeyen tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesi istemiyle Tatvan İcra Müdürlüğü'nün 2011/398 Esas sayılı dosyası nedeniyle icra takibi yapıldığını, bu takibe davalı tarafından itiraz edilmesi üzerine iş bu itirazın iptali davasını açma gereğinin doğduğunu belirterek; Tatvan İcra Müdürlüğü'nün 2011/398 Esas sayılı dosyasına yapılan itirazın iptaline, takibin devamı ile davalının itirazının haksız olması nedeniyle alacağının %40'ından az olmamak üzere icra inkar tazminatı ödemesine mahkum edilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

TATVAN SULH HUKUK MAHKEMESİ: 26.11.2012 gün ve E:2011/302 K:2012/204 sayılı kararıyla "…dava konusu olayda, meydana geldiği ileri sürülen zararın ödetilmesi isteminin bir idari işlem ile reddedildiği anlaşıldığından ve 2577 sayılı İYUK md.2/1-b maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarara uğrayanlar tarafından, ilgili idareye karşı açılması gerekir ve bu davalar idari yargının görev alanına girer…" gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş ve verilen bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez itirazın iptali ile tasarruf kesintisi ve nema alacağının davacının emeklilik tarihinden itibaren aksi halde ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte, ödeme tarihindeki nema oranı üzerinden hesap edilerek davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

VAN 1. İDARE MAHKEMESİ :22.5.2013 gün ve E : 2013/685, K : 2013/482 sayı ile, "… Tatvan İcra Müdürlüğünün 2011/398 sayılı dosyası ile tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesine dair göndermiş olduğu ödeme emrine karşı idarece icra işlemine yapılan itiraz işleminin iptali ile ödenmeyen nema alacaklarının yasal faizi ile tazmini istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, icra işlemlerinden kaynaklanan uyuşmazlığın adli yargı mercilerinin görev alanına girdiği, nema alacaklarının ödenmesi istemiyle idareye başvuru yapılıp yapılmadığının dilekçe içeriğinden anlaşılamadığı, idareye bu yönde bir başvuru var ise başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile birlikte ödenmeyen nema alacaklarının ödenmesi istemiyle dava açma süresi içerisinde dava açılması veya ödenmeyen nema alacaklarının ödenmesi istemiyle dava açılması gerekirken görev alanımıza girmeyen icra ödeme emri işlemine karşı yapılan itirazın reddi işleminin iptali ile görev alanımızda bulunan ödenmeyen nema alacaklarının ödenmesi istemiyle açılan dava dilekçesinin yukarıda anılan yasal düzenlemeye uygun olmadığı sonucuna varılmıştır..." gerekçesiyle, dava dilekçesinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15.maddesinin 1. fıkrası (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla 3.maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmak üzere reddine karar vermiştir.

Davacı vekili bu kez davalı idarenin, açıkça hukuka, usul ve Kanuna aykırı olan Tatvan İcra Müdürlüğünün 2011/398 Esas sayılı dosyasına yapılmış olan 11.7.2011 tarihli itiraz (ret) işleminin iptaline, davacıdan kesilen tasarruf teşvik kesintisi ve nema alacağının hesaplanmasına, hesaplanacak bedele davacının emeklilik tarihinden itibaren yasal faizin işletilmesine aksi kanaat halinde Tatvan İcra Müdürlüğünce davalıya gönderilen ödeme emrinin tebliği tarihinden işleyecek yasal faiziyle hesaplanmasına ve hesaplanan toplam alacağın davalı idareden tahsil edilerek davacıya ödenmesine karar verilmesi istemiyle dilekçesini yenilemiştir.

VAN 1. İDARE MAHKEMESİ 26.7.2013 gün ve E:2013/1312, K:2013/865 sayılı kararında; "… Tatvan İcra Müdürlüğünün 2011/398 sayılı dosyası ile tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesine dair göndermiş olduğu ödeme emrine karşı idarece icra işlemine yapılan itiraz işleminin iptali ile ödenmeyen nema alacaklarının yasal faizi ile tazmini istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, icra işlemlerinden kaynaklanan uyuşmazlığın adli yargı mercilerinin görev alanına girdiği hususu da gözetildiği, bu işleme karşı ayrı bir dava açılması gerektiği, yine nema alacaklarının ödenmesi istemiyle idareye başvuru yapılıp yapılmadığının dilekçe içeriğinden anlaşılamadığı, idareye bu yönde bir başvuru var ise

başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile birlikte ödenmeyen nema alacaklarının ödenmesi istemiyle dava açma süresi içerisinde ayrı bir dava açılması veya ödenmeyen nema alacaklarının ödenmesi istemiyle dava açılması gerekirken birlikte açılan dava dilekçesinin yukarıda anılan yasal düzenlemeye uygun olmadığı sonucuna varılmıştır…" gerekçesiyle dava dilekçesinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15. maddesinin 1. bendi (d) fıkrası gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 3. ve 5. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmak üzere reddine karar vermiştir.

Davacı vekili yine aynı şekilde, itirazın iptali ile tasarruf kesintisi ve nema alacağının davacının emeklilik tarihinden itibaren aksi halde ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte, ödeme tarihindeki nema oranı üzerinden hesap edilerek davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

VAN 1. İDARE MAHKEMESİ'23.12.2013 gün ve E: 2013/1968 sayılı gönderme kararında "… Davacı İ.D. vekili Av. Gülhan Bayram tarafından, Tatvan İcra Müdürlüğünün 2011/398 sayılı dosyası ile tasarruf teşvik ve bunlara ait nemaların ödenmesine dair göndermiş olduğu ödeme emrine karşı idarece yapılan itiraz işleminin iptali ile ödenmeyen nema alacaklarının yasal faizi ile tazmini istemiyle Tatvan Belediye Başkanlığı'na karşı açılan davada işin gereği düşünüldü.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve işleyişi Hakkında Kanun'un yargı mercilerinin "Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları" başlıklı 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

Yargı merciince, önceki görevsizlik kararma ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" hükmüne yer verilmiştir.

2576 sayılı Kanunun İdare Mahkemelerinin Görevleri başlıklı 5. maddesinin 1. fıkrasında, İdare Mahkemelerinin, Vergi Mahkemelerinin görevine giren davalar ile ilk derece Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davaları ile tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinin birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesinin 3/a bendinde; dava dilekçelerinin görev ve yetki yönünden ilk incelemeye tabi tutulacağı; aynı Kanununun 15 nci maddesinin 1 /a bendinde ise; adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların görev yönünden reddine karar verileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 4. Maddesinde; "icra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikayetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hakimi, kendisine Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflas dairelerinin muamelelerine yönelik şikayetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idari işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hakimidir." Hükmüne yer verilmiş, aynı Kanunun alacak takiplerinde ödeme emrine itirazın hükmünün düzenlendiği 66. maddesinde, müddeti içinde yapılan itirazın takibi durduracağı, 67. maddesinde ise; takip talebine itiraz edilen alacaklının, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebileceği kurala bağlanmıştır.

Dava dilekçesinin incelenmesinden, davacının 4.250,00 TL tutarındaki nema alacağının davalı Tatvan Belediyesinden tahsili için Tatvan İcra Dairesi tarafından ödeme emri düzenlendiği, bu ödeme emrine davalı idarece itiraz edilmesi üzerine takibin durduğu, davacının itirazın iptali için Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesinde dava açtığı, anılan davada verilen görevsizlik kararı üzerine bu defa Mahkememizde bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun yukarıda yer verilen hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, İcra ve iflas dairelerinin muamelelerine kargı yapılan şikayetlerle itirazlara ilişkin incelemenin icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılacağı, icra mahkemesi bulunmayan yerlerde ise bu itirazların icra yetkisini haiz sulh mahkemeleri tarafından inceleneceği anlaşılmakta olup, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı merciilerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır…" şeklindeki gerekçe ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. Maddesi hükümleri uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar davanın ertelenmesine karar vererek dosya Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 05.05.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli ve idari yargı yerleri arasında davalı Tatvan Belediyesi aleyhine açılan davalarda, icra takibine yapılan itirazın iptali yönünden görev uyuşmazlığın doğduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, adli yargıda icra takibine yapılan itirazın iptali istemiyle açılmış, görevsizlik kararının ardından, idari yargıda icra takibine yapılan itirazın iptali ile birlikte alacak talebinde bulunulmuştur.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra memuruna yazı ile veya sözlü olarak

yapılacağına işaret edilmiş; değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra dairesince düzenlenen ödeme emrinin değişik 61. maddede öngörülen şekilde takip borçlusuna tebliğ edileceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre icra hakiminden itirazın kaldırılmasını istemektir.

İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

Söz konusu 67. Madde (Değişik: 18/2/1965 - 538/37 md.), "(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(Değişik: 9/11/1988 - 3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde kırkından aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

(Mülga dördüncü fıkra: 17/7/2003-4949/103 md.)

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır" hükümlerini taşımaktadır.

Anılan Yasanın değişik 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen "mahkeme" ile, icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Olayda, davacının 4.250,00 TL tutarındaki nema alacağının davalı Tatvan Belediyesi'nden tahsili için Tatvan İcra Dairesi'nde ilamsız takip başlattığı, davalı belediyenin takibe yaptığı itiraz sonucu takibin durdurulmasına karar verilmesi üzerine; icra işlemine yapılan itirazın iptali için önce adli yargıda, yapılan itirazın görevsizlik nedeniyle reddedilmesinin ardından idari yargıya başvurulduğu anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Van 1. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun "itirazın iptali" kısmına ilişkin bölümünün kabulü ile, Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesinin 26.11.2012 gün ve E:2011/302 K:2012/204 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın görüm ve çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, Van 1. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun "itirazın iptali" kısmına ilişkin bölümünün kabulü ile, Tatvan Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 26.11.2012 gün ve E:2011/302 K:2012/204 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.05.2014 gününde Üyelerden Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT

KARŞI OY

Somut uyuşmazlıkta;

Adli Yargıda açılan davanın İ.İ.K. 67 vd. maddelerinde öngörülen İtirazın İptali davası olduğu konusunda bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Davacı, Adli Yargının "Yargı Yolu yönünden dava dilekçesinin reddi" kararı üzerine yine İtirazın İptali ve alacağın tahsili istemi ile İdari Yargıda dava açmış,

Van 1. İdare Mahkemesinin 22.05.2013 gün 2013/685 esas, 2013/482 karar sayılı kararı ile İtirazın İptali davasının Adli Yargının görev alanına girdiği, dava dilekçesinin 2577 sayılı yasanın 15/1-d maddesi gereğince usulüne uygun olarak düzenlenerek dava açılması için dava red edilmiş,

Davacı tarafından karar doğrultusunda yenilenen dilekçe ile yeniden İdari Yargıda dava açılmış,

Van 1. İdare Mahkemesinin 26.07.2013 gün 2013/1312-865 sayılı dosyasında verilen karar ile de, Mahkemenin 22.05.2013 günlü kararındaki gerekçelerle dava red edilmiş,

Bu kez de davacı vekilince İdari Yargının red kararları doğrultusunda dilekçe yeniden düzenlenerek

Van 1. İdare Mahkemesinin 2013/1968 esas sayılı dosyasında dava açılmıştır.

Van 1. İdare Mahkemesinin 22.05.2013 gün 2013/685-482 sayılı kararı üzerine, davalı belediyenin icra dosyasındaki takibe itirazı, davacı vekilince İdari İşlem olarak kabul edilmek suretiyle İdari İşlemin İptali ve ödenmeyen nema alacağının yasal faizi ile tahsili istenmiş olup, Van 1. İdari Mahkemesinin 2013/1368 esas sayılı dosyasındaki dava 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2/1-b maddesinde öngörülen İdari Dava niteliğindedir.

Van 1. İdari Mahkemesinin 2013/1368 esas sayılı dosyasındaki davanın, İ.İ.K. 67 vd. maddesinde öngörülen İtirazın İptali Davası olarak kabulü mümkün değildir.

Van 1. İdare Mahkemesinin 2013/1368 esas sayılı dosyasında, İdari İşlemin iptali ve tam yargı istemli davanın, İdari Dava niteliğinde bulunması nedeniyle davanın görüm ve çözümünde İdari Yargının görevli olduğuna karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde İdari Yargıdaki davayı İtirazın İptali davası olarak kabul etmek suretiyle uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın çoğunluk görüşüne karşıyım.

Üye
Eyüp Sabri BAYDAR